XENISMS OF SPANISH ORIGIN IN THE WORK *IMPRESII ASUPRA LITERATURII SPANIOLE* BY G. CĂLINESCU

Loredana-Georgiana POPESCU (PhD student)
University of Craiova

Abstract

G. Călinescu's historical and critical work distinguishes itself by a rich and elevated lexis. In the process of evolution of Romanian literary language, the variety and expressiveness of the vocabulary in Călinescu's work is interesting from a linguistic point of view.

The article is an applied, analytical study of the vocabulary in the work *Impresii asupra literaturii spaniole/* 'Impressions on Spanish Literature'. The analysis follows both morphological and phonetic-orthographic aspects, as well as semantic aspects of Călinescu's lexis.

Key words: *xenism*, *lexis*, *expression*, *meaning*, *loan translation*

Résumé

L'œuvre historique et critique de G. Călinescu se distingue par un lexique riche et élevé. Dans le processus d'évolution de la langue roumaine littéraire, la variété et l'expressivité du lexique dans l'œuvre de Călinescu présente de l'intérêt du point de vue linguistique. Cet article représente une étude applicative du lexique dans l'œuvre *Impresii asupra literaturii spaniole.* L'analyse vise aussi bien les aspects morphologiques et phonétiques-orthographiques, que les aspects sémantiques du lexique de Călinescu.

Mots-clés: *xénisme*, *lexique*, *expression*, *sens*, *calque*.

G. Călinescu enriched the heritage of national values with fundamental works, asserting himself as a poet, prose writer, critic and literary historian, playwright and essayist, publicist and university professor. G. Călinescu's work includes works of criticism, aesthetics and fiction, essay, literary history.

The work *Impresii asupra literaturii spaniole* includes, as the author announces in the preface of the book, his own considerations in the form of essays: *"My intimate intent is to give the Romanian reader suggestions regarding the beauties of Spanish literature and thus, while finding all sorts of pretexts, I took out the most anthological texts and translated them in such a way that the reader establishes with me memorable phrases from almost all great Spanish authors"* [1].

G. Călinescu plays an important part in the process of modernizing the Romanian vocabulary through neologisms of Italian, Spanish, French origin.

Several linguists have made comments on the influence of Spanish in Romanian. Professor Carmen Lozinski, for example, studied both the differences and the similarities between Romanian and Spanish. She has written numerous articles in which she has

[1] G. Călinescu, *Impresii asupra literaturii spaniole*, București, Editura Regală pentru Literatură și Artă, 1946.

BDD-A27604 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 13:26:21 UTC)

analyzed various semantic, lexico-semantic, phraseological aspects of Spanish and Romanian: *Cuvinte şi sensuri recente în noul dicţionar român-spaniol*[2], *Terminologiile în dicţionarele bilingve româno-spaniole*[3], *Structuri semantice în limbile română şi spaniolă*[4], *Sinonimie şi echivalenţă interlingvistică în dicţionarele bilingve româno-spaniole*[5], *Problemele polisemiei în limbile română şi spaniolă. Sensuri noi în dicţionarele bilingve*[6], *Frazeologia româno-spaniolă. Problemele echivalării şi traducerii*[7], *Problemele sensului în dicţionarele bilingve româno-spaniole*[8].

Our research is based on a corpus of about 80 words and 20 Spanish expressions identified in the work *Impresii asupra literaturii spaniole* by G. Călinescu. The proposed analysis follows lexico-semantic and phraseological, morphological, phonetic-orthographic and stylistic aspects.

Morphologically, hispanicisms are: nouns: *alcahueta, alma, argumento, alameda, álamos, angustia, bachiller, barberos, barro, bebo, burla, caballero, cabreros, cancioneros, canónigos, curas, discreción, duque, ejecutoria, encinas, escolar, escudero, escudos, esposo, estudiante, farsantes, frailes, fuego, galan, ganaderos, garduna, grande, hermano, hidalgo, historiador, honra, huerta, jácara, judios, labradora, ladron, letrado, licenciados, limpieza, locura, longaniza, merino, mesoneros, morcilla, moros, niñerias, patios, picaro, pundonor, pureza, ramera, rancho, robles, romance, salteadores, sangre, sastres, sauces, sierra, soledades, sopa, sueño, tonteria, villancico, venteros*; adjectives: *discreto, limpio, nuevo, pequeño*; adjectives that became nouns through conversion (articulation): *bobo, tonto*.

Most nouns are masculine: *argmento, álamos, bachiller, barberos, barro, caballero, cabreros, cancioneros, canónigos, conceptos, curas, duque, escolar, escudero, escudos, esposo, estudiante, farsantes, frailes, fuego, galan, ganaderos, grande,hermano, hidalgo, historiador, judios, ladron, licenciados, mesoneros, moros, patios, picaro, pundonor, rancho, robles, romance, salteadores, sastres, sauces, sueño, tonto, venteros, villancico*. The following are feminine nouns: *alcahueta, alma, alameda, angustia, burla, discrecion, ejecutoria, encinas, garduna, honra, huerta, jácara, labradora, limpieza, locura, longaniza, morcilla, niñerias, pureza, ramera, sangre, sierra, soledades, sopa, tonteria.*

These have a singular form: *alcahueta, alma, argumento, alameda, angustia,*

---

[2] C. Lozinski, *Cuvinte şi sensuri recente în noul dicţionar român-spaniol*, in *Actele celui de al 11-lea colocviu internaţional al Departamentului de lingvistică,* Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti, 2012, p.127-132.

[3] C. Lozinski, *Terminologiile în dicţionarele bilingve româno-spaniole*, in *Actele celui de al 8-lea colocviu al Catedrei de limbă română,* Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti, 2009, p. 549-554.

[4] C.Loziski, *Structuri semantice în limbile română şi spaniolă*, in *Actele celui de al 4-lea colocviu al Catedrei de limbă română,* Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti, 2005, p. 349-356.

[5] C. Lozinski, *Sinonimie şi echivalenţă interlingvistică în dicţionarele bilingve româno-spaniole*, in *Actele celui de al 9-lea colocviu al Catedrei de limbă română,* Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti, 2010, p. 257-264.

[6] C. Lozinski, *Problemele polisemiei în limbile română şi spaniolă. Sensuri noi în dicţionarele bilingve*, in *Actele celui de al 7-lea colocviu al Catedrei de limbă română* Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti, 2008, p. 629-632.

[7] C. Lozinski, *Frazeologia româno-spaniolă. Problemele echivalării şi traducerii*, in *Actele celui de al 12-lea colocviu internaţional al Departamentului de lingvistică*, Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti, 2013, p.189-196.

[8] C. Lozinski, *Problemele sensului în dicţionarele bilingve româno-spaniole,* in *Actele celui de al 5-lea colocviu al Catedrei de limbă română* Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti, 2006, p. 297-306.

BDD-A27604 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 13:26:21 UTC)

bachiller, barro, burla, caballero, discreción, duque, ejecutoria, escolar, escudero, esposo, estudiante, fuego, galan, garduna, grandre, hermano, hidalgo, historiador, honra, huerta, jácara, labradora, letrado, limpieza, locura, longaniza, merino, morcilla, picaro, pundonor, pureza, ramera, rancho, romance, sangre, sierra, sopa, sueño, tonteria, villancico; other nouns are in the plural: *álamos, barberos, cabreros, cancioneros, canónigos, conceptos, curas, encinas, escudos, farsantes, frailes, canaderos, judios, licenciados, mesoneros, moros, niñerias, patios, robles, salteadores, sastres, sauces, soledades, venturos.*

But there are also nouns used both in the singular and the plural: *cura-curas, encina-encinas, estudiante-estudiantes, grande-grandes, hidalga-hidalgos-hidalgo, picaro-picaros.* For instance:

„După moartea lui, mama închiriază o casa, luând în gazdă *«estudiantes»* și spălând rufele unor grăjdari ai Comendadorului de la Magdalena.*"*/ 'After his death, Mom rents a house, hosting *"estudiantes"* and washing the laundry of the Comandador of Magdalena.'

„De altfel romanul intră în sfera picarescului, eroul fiind un *«estudiante»,* profesie pe atunci aventuroasă și putând atinge vagabondajul și delicvența."/ 'In fact, the novel falls into the sphere of the picaresque, the hero being an *"estudiante"*, an adventurous profession at that time, which could turn into vagabondage and delinquency.' (p.117)

„Este o adevărată secretară a lui Isus. Aristocrată prin naștere, *«hidalga»,* Teresa de Cepeda y Ahumada (1515-1582) din Avila de los Caballeros pășește pragul mânăstirii la 18 ani."/ 'She is a true secretary of Jesus. An aristocrat by birth, *"hidalga"*, Teresa de Cepeda y Ahumada (1515-1582) of Avila de los Caballeros goes beyond the threshold of the monastery at the age of 18.' (p.215)

„Opinia europeana despre Spania este că e o țară populată cu un număr monstruos de *«grandes»* și *«hidalgos»*..."/ 'The European opinion about Spain is that it is a country populated with a monstrous number of *"grandes"* and *"hidalgos"*.' (p.33)

In the case of some nouns, we can find both the N-Acc form and that of G-D.

„Treceau peste isprăvile *hidalgului* împotriva unui taur care îl ia în coarne ș-l aruncă în zăplazul unui pod. *Hidalgul* conduce pe Marcos în casa unei rude, la masa gentilomilor, prilej de a se zugrăvi indigență grandomană a nobilimii... "/ 'They ignored the feats of the *hidalgo* against a bull whose horns catch him and throw him into the fence of an attic. The *hidalgo* takes Marcos to a relative's house at the gentlemen's table, an opportunity to portray the grandiose indigence of the nobility...'

From a lexico-semantic point of view, hispanicisms used by the author in Romanian have their own and figurative meanings. Taking into account the Latin base, these meanings are not difficult to identify.

The expressiveness of the language can be observed in the ease with which Călinescu uses synonyms: *ladron* 'thief' = *salteador* 'rogue' = *picaro* 'pilferer'; *hidalgo* (Spanish nobleman) = *caballero* (nobleman, gentleman, knight); *limpieza* (honesty, chastity) = *honra* (honesty, honour) = *pureza* (purity); *licenciado* (a graduate) = *letrado* (learned man, scholar).

One can also notice lexico-grammatical and phraseological loan translations:

„Are curajul de a detesta șovinismul pe care il numește «*pasión nacional*»."/ 'He has the courage to detest the chauvinism that he calls *"pasión nacional"*.' (p. 379) - national passion;

BDD-A27604 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 13:26:21 UTC)

„Sfânta nu pricepea, deși vrăjită, dece Domnul se arăta «*así poco á poco*», puțin câte puțin.”/ ‘The saint did not understand, though enchanted, because the Lord appeared *“así poco á poco”*, little by little.’ (p.216);

„Altă dată, la rugăciune, începu să-i spună confidențial «*algunas palabras*».”/ ‘Another time, in prayer, he began to say confidentially *“algunas palabras”*.’ (p. 218) – a few words;

„...ideile scriitrului nu depășesc «*los limites del buen sentido*».”/ ‘The writer’s ideas do not exceed *“los limites del buen sentido”*.’ (p. 332) - the limits of common sense;

„Din câteva «*páginas escogidas*», întocmite de autor însuși, luăm la cunoștință de un scriitor de structură romantică, Pío Baroja... ”/ ‘After a few *“páginas escogidas”*, written by the author himself, we become familiar with a romantic writer, Pío Baroja.’ (p. 280) – hidden pages;

G. Călinescu uses a series of words with figurative meanings. They pertain to ingenious expressions:

„Se îmbogățește, se leagă la Toledo cu o companie de actori, devine *«galán de monjas»* o varietate de cicisbeu decent care sta de vorbă cu călugărițele la grilaj, joacă cărți și având încurcături cu poliția se hotărăște să fugă în Indii.”/ ‘He gets rich, gets in touch in Toledo with a company of actors, becomes *“galán de monjas”* a variety of decent gallant that talks to the nuns through the grid, plays cards and, having trouble with the police, decides to flee to India.’ (man of nuns, p.112);

„Marcos de Obregón ne e înfățișat ca doctor *«por ensalmos»* (prin descântece) de felurite neputințe corporale și în deosebi de deochiu *«de mal de ojo».”*/ ‘Marcos de Obregón is portrayed as a doctor *“por ensalmos”* (through magic charms) of various bodily inabilities and, in particular, of the evil eye *“de mal de ojo”*.’ (p. 102);

„Mamă-sa repara fecioarele greșite, administra leacuri împotriva calviției și era așa de ușuratecă încât copiii de la școală îl numesc pe Pablos «hijo de una puta hechichera», una din cele două teribile ocări spaniole, a doua fiind *«hijo de padre traidor».*”/ ‘His mother fixed wrong virgins, gave remedies against baldness, and was so flighty that schoolchildren call Pablos *“hijo de una puta hechichera”,* one of the two terrible insults in Spain, the second being *“hijo de padre traidor”*.’ (bastard, scoundrel, son of a traitor, p.109);

„Ideea mezalianței turbură cu deosebire pe spaniolul cu *«sangre limpio»* și mintea cea mai liberă nu scapă de această prejudecată.”/ ‘The idea of misalliance disturbs especially the Spaniard with *“sangre limpio”* and the freest mind does not escape this prejudice.’ (p. 28) – pure blood;

„Marele jucător știe să facă *«una bella retirada»* în plin success.”/ ‘The great player knows how to make *“una bella retirada”* in full glory.’ (p.257) - a beautiful refuge;

„Mireasa...face elogii Mirelui, cu raportări la natură de o rară finețâ între care «la música callada» și *«la soledad sonora».*”/ ‘The Bride...praises the Bridegroom, while finely relating to nature, among which *“la música callada”* and *“la soledad sonora”*.’ (p. 226) - quiet music, the sound of loneliness;

„Din Spania a fugit pentru a fi înșelat o «*noble mujer*», la Napoli pune ochii asupra ducesei Isabela.”/ ‘He left Spain for having deceived a *“noble mujer”*, in Naples he laid eyes on Duchess Isabella.’ (p. 156) – a noble woman.

From a phonetic-orthographic standpoint, the integration of hispanicisms in Romanian is by articulation, but the article has the Romanian form. For instance:

BDD-A27604 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 13:26:21 UTC)

„...numai un om sărac cu duhul, *un «simple», un «bobo»* ca Sancho și un nebun ca Quijote sunt în stare de a crede și de a îndrăsni."/ '...only a weak-minded man, a *"simple"*, a *"bobo"* like Sancho and a madman like Quixote are able to believe and dare.' (p. 320);

„Întors în Spania, Marcos face, pentru o vină pe care n'o are, trei luni închisoare. Acolo (*altă burla*) taie mustața unui detinut terorizat, care de ciuda își mănâncă cealaltă mustață."/ 'Returning to Spain, Marcos goes to prison for three months, without being guilty. There (another *burla*) he cuts the moustache of a terrorized prisoner who, in anger, eats his other moustache.' (p. 107);

„De altfel romanul intră în sfera picarescului eroul fiind *un «estudiante»*, profesie pe atunci aventuroasă și putând atinge vagabondajul și delicvența."/ 'In fact, the novel falls into the sphere of the picaresque, the hero being an *"estudiante"*, an adventurous profession at that time, which could turn into vagabondage and delinquency.' (p. 117);

„Cu acest prilej Pelayo porcarul prezinta regelui în stil burlesc pe o *«labradora»*, revelându-i arborele genealogic."/ 'On this occasion Pelayo the swineherd introduced a *"labradora"* to the king, in a burlesque manner, revealing her genealogical tree.' (p. 79);

„Spaniolul (din literatură) e foarte sensibil așa dar la opinia publică și onoarea lui e un *«pundonor»*."/ 'The Spaniard (in literature) is thus very sensitive to public opinion and his honour is a *"pundonor"*.' (p. 35);

„Melisenda dintr-o *«romance»* cu materie de ciclu carolingian, având noapte agitată din cauza dragostei, își deșteaptă însoțitoarele bătându-le cu palma."/ 'Melisenda from a *"romance"* with the subject of a Carolingian cycle, having a night of agitation because of love, wakes up her companions by tapping them with her palm.' (p. 54);

„Eroii străbat adesea...câte o *«alameda»,* regiune de ulmi, álamos."/ 'Heroes often go... through an *"alameda"*, a region of elm trees, álamos.' (p. 287);

„Gluma e un *«sueño»* quevedesc, adica o călătorie în lumea umbrelor."/ 'A joke is a *"sueño"* of Quevedo, a journey into the world of shadows.' (p. 372);

From a stylistic point of view, G. Călinescu uses hispanicisms with a figurative meaning, metaphors:

„Îi ieșise porecla *«piel del diablo»,* piele de drac."/ 'The nickname he got was *"piel del diablo"*, skin of the devil.'

„Cuvintele *«los rios sonorosos»*, râurile cântătoare, se explică așa <...se știe că sufletul se vede năpădit în așa fel de torentul spiritului divin...încât i se pare că vin asupra lui toate râurile lumii...> "/ 'The words *"los rios sonorosos"*, singing rivers, can be explained so < ...it is known that the soul sees itself in the torrent of the divine spirit...so it seems to it that all the rivers of the world are coming to it ...>' (p. 228) – singing rivers;

„O notă implicată în noțiunea de noblețe este *«la lipieza de sangre»*, puritatea sângelui."/ 'A note implied in the notion of nobleness is *"la lipieza de sangre"*, the purity of the blood.' (p. 34);

„Așa precum durerea fizică ne amintește că avem organe lăuntrice, *«el dolor espiritual», «la angustia»* desvălue limita pe care universul vizibil o pune lui Dumnezeu... "/ 'Just as physical pain reminds us that we have internal organs, *"el dolor spiritual", "la angustia"* reveals the limit that the visible universe puts onto God.' (p. 337) - spiritual pain;

„O domnie stă solidă nu pe arbitrar ci pe *«las piedras de las leyes»*."/ 'A reign relies not on the arbitrary but on *"las piedras de las leyes"*.' (p. 255) - the stones of the law;

Following the analysis of Spanish xenisms in *Impresii asupra literaturii spaniole*, one can notice the following:

BDD-A27604 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 13:26:21 UTC)

The variety and expressiveness of Călinescu's lexis may be seen in his work *Impresii asupra literaturii spaniole.* This is a remarkable source of development and enrichment of the Romanian vocabulary.

The xenisms of Spanish origin are well represented in G. Călinescu's work, which confirms the writer's desire to modernize the Romanian language by borrowings, on the one hand, and the variety and expressiveness of the language, on the other.

The translator's concern to ensure the full understanding of the meaning of xenisms in the Romanian version added in the text.

A fine connoisseur of the Spanish language, G. Călinescu integrates a hispanicism in almost every sentence, in order to be as close as possible to the essence of reality when speaking of Spanish literature.

Some of the presented hispanicisms are inventoried in the Romanian language dictionaries (DOOM, MDN, DCR_3), which proves that the continuity of such words is ensured, their presence is necessary to justify the spirit of the Spanish language and a certain elegance of expression.

BIBLIOGRAPY

Călinescu, G., *Impresii asupra literaturii spaniole*, Bucureşti, Fundaţia Regală pentru Literatură şi Artă , 1946.

Hristea, Theodor, *Sinteze de limbă română*, Bucureşti, Editura Albatros, 1984.

Lozinski, Carmen, *Cuvinte şi sensuri recente în noul dicţionar român-spaniol*, in *Actele celui de al 11-lea colocviu internaţional al Departamentului de lingvistică,* Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti, 2012, p.127-132

Lozinski, Carmen, *Terminologiile în dicţionarele bilingve româno-spaniole*, in *Actele celui de al 8-lea colocviu al Catedrei de limbă română,* Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti, 2009, p. 549-554.

Lozinski, Carmen, *Structuri semantice în limbile română şi spaniolă*, in *Actele celui de al 4-lea colocviu al Catedrei de limbă română,* Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti, 2005, p. 349-356.

Lozinski, Carmen, *Sinonimie şi echivalenţă interlingvistică în dicţionarele bilingve româno-spaniole*, in *Actele celui de al 9-lea colocviu al Catedrei de limbă română,* Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti, 2010, p. 257-264.

Lozinski, Carmen, *Problemele polisemiei în limbile română şi spaniolă. Sensuri noi în dicţionarele bilingve*, in *Actele celui de al 7-lea colocviu al Catedrei de limbă română* Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti, 2008, p. 629-632.

Lozinski, Carmen, *Frazeologia româno-spaniolă. Problemele echivalării şi traducerii*, in *Actele celui de al 12-lea colocviu internaţional al Departamentului de lingvistică,*Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti, 2013, p.189-196

Lozinski, Carmen, *Problemele sensului în dicţionarele bilingve româno-spaniole,* in *Actele celui de al 5-lea colocviu al Catedrei de limbă română*, Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti, 2006, p. 297-306.

Neagu, Valeria**,** *Dicţionar român-spaniol/spaniol-român pentru toţi (50.000 de cuvinte şi expresii)*, Bucureşti, Editura Niculescu, 2015.

Stoichiţoiu- Ichim, Adriana, *Vocabularul limbii române actuale*, Bucureşti, Editura ALL, 2008.

BDD-A27604 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.75 (2026-11-06 13:26:21 UTC)